

## Προμηθέας Πυρκαεύς.

Λιοπύρι έξω από το αυτοκίνητο, ηλεκτρονική μουσικούλα από το Game Boy του Νίκου, μέσα. Εγώ βαριέμαι αφόρητα τη διαδρομή, η μαμά εκστασιάζεται με την ομορφιά της φύσης, ο μπαμπάς στο τιμόνι. Η πρώτη μας επίσκεψη στην Επίδαυρο. Περασμένο μεσημέρι, καλοκαιριάτικη πλήξη. Ο δρόμος γεμάτος με αφίσες που διαφημίζουν την αυριανή παράσταση : «Αισχύλου- Προμηθέας Πυρκαεύς-Σατυρικό Δράμα» . Κι από κάτω, φωτογραφία μιας τεράστιας φωτιάς.

Φτάνουμε στην Αρχαία Επίδαυρο , αφήνουμε αυτοκίνητο και προχωράμε κουρασμένοι , αλλά με ενθουσιασμό, προς την είσοδο του αρχαιολογικού χώρου, η οποία, ενώ πλησιάζουμε κλείνει αργά και αυτοκρατορικά: είναι ήδη 7, ώρα κατά την οποία απαγορεύεται η πρόσβαση του κοινού στο κοίλον. Ο μπαμπάς παρακαλεί να μας αφήσουν για 5 λεπτά να δούμε το θέατρο, τόσο δρόμο κάναμε μέχρι να έρθουμε, 5 λεπτά πριν , 5 λεπτά μετά , δε χάλασε ο κόσμος. Ο πορτιέρης επικαλείται το ωράριο και δεν δέχεται να ανοίξει καμία πόρτα. Τον παρακαλούμε να κάνει τα στραβά μάτια για λίγο, αλλά είναι αναποφάσιτος. Η μαμά εκρηγνυται: και ποιοι είναι αυτοί οι δημοσιουπαλληλίσκοι που κλείνουν την είσοδο στο κοινό από τις 7, ενώ ο ήλιος είναι εκεί πάνω ; Ακόμα και η Ακρόπολη είναι ανοιχτή ως τις 9! Το υπαλληλίδιον έρχεται σε αμηχανία, στην ουσία συμφωνεί, αλλά μάλλον θα συμφωνούσε καλύτερα και με λίγο λιπαντικό, ας θέσετε το θέμα στη διοίκηση. Ποιος είναι ο διευθυντής σου, φέρτον εδώ να του τα πούμε από την καλή. Τον έφερε. Αμείλικτος ο διευθυντής, τα μάτια του πετάνε φωτιές, εξεμάνη, προφανώς, που τον σηκώσαμε από την κλασική σιέστα, επικαλείται τις εγκυκλίους του υπουργείου πλέκοντας έναν οργισμένο μονόλογο που θα τον ζήλευε κι ο Κάφκα σε περιεχόμενο. Κι όλα αυτά πίσω από τα κάγκελα, φυσικά, μην τον πάρουνε τα σκάγια.

Η μαμά ψιθυρίζει κάτι στον μπαμπά για «λάδωμα», «τόσα χιλιόμετρα τσάμπα, τα παιδιά πρέπει να δουν», ο μπαμπάς διαφωνεί με κάτι «δεν χάνεται η Επίδαυρος», ερχόμαστε αύριο», εμείς έχουμε κάνει ήδη μεταβολή και προχωράμε στεναχωρημένοι προς το κυλικείο.

Όπως προχωράμε, μία καθαρίστρια που άδειαζε έναν κάδο μας κλείνει το μάτι: θέλετε να δείτε το θέατρο; Θέλουμε. Γιατί δεν πάτε από το πάνω δρομάκι; Ποιο δρομάκι; Αυτό εδώ πέρα. Θα σας βγάλει κατευθείαν στο θέατρο. Να πάμε! Ελάτε, να σας δείξω από πού.

Όλο χαρά εμείς, θα δούμε το θέατρο, τζιτζίκια και ανηφόρα, με οδηγό την καθαρίστρια σε πείσμα του διευθυντή της, λες και παίζουμε Αριστοφάνη. Φτάνουμε στο κοίλο , με το που το βλέπω εγώ αρχίζω να ανεβαίνω στις κερκίδες: μου είχαν υποσχεθεί ότι και ένα χαρτί να σκίσουν στην ορχήστρα, θα ακουστεί μέχρι το τελευταίο σκαλάκι. Ο Νίκος έχει μείνει κάτω για να σκίσει το χαρτί. Εν τω μεταξύ , στην ορχήστρα ένας θίασος ετοιμάζεται για πρόβα. Ο σκηνογράφος τοποθετεί τα τελευταία «δέντρα» στη σκηνή κι ο σκηνοθέτης τυπικός σκηνοθέτης, σοβαρός, με το μουσάκι του, με την επιτακτική φωνή και το ηγετικό παράστημα- δίνει εντολές. Κανείς δεν πρόσεξε την τετραμελή οικογένεια που μπήκε στο κοίλο.

Όσπου από μακριά βλέπουμε να καταφθάνει, μέσα σε μια θύελλα οργής, η διοικητική κουστωδία. Κάποιος σφύριξε στο διευθυντή και τα υπαλληλίδια του ότι μπήκαμε παρανόμως στο χώρο και έρχεται να μας αποβάλει. Από το θυμό του έχει γίνει κατακόκκινος και ωρύεται φωνάζοντας ακατάληπτες κουβέντες που μόλις πλησιάζει γίνονται όλο και πιο καθαρές. Τι δουλειά έχετε εσείς εδώ; Ποιοι εμείς; Εσείς οι τέσσερις! Δεν σας είπαμε ότι δεν επιτρέπεται; Κύριε

σκηνοθέτα, από πού μπήκαν αυτοί;

Ο σκηνοθέτης που δεν μας είχε παρατηρήσει, μπήκε στο κόλπο αμέσως, ξέροντας προφανώς με τι κάφρο διευθυντή είχε να κάνει. Ποιοι «αυτοί»; Αυτοί οι τέσσερις, η οικογένεια! Ήρθαν με το που κλείσαμε τις πόρτες και τους διώξαμε! Και τώρα τι δουλειά έχουν εδώ; Ο σκηνοθέτης δίνει την πληρωμένη απάντηση: μα αυτοί είναι στο θίασο. Είναι για την πρόβα. Ποιοι; Αυτοί; Ο διευθυντής έχει αρχίσει να φυτιλιάζεται. Ναι, αυτοί. - Γιατί κάνετε έτσι; Είναι για την παράσταση. Ο διευθυντής κοντεύει να ορμήσει πάνω στο σκηνοθέτη και να τον κάνει τόπι στο ξύλο. - Μη μου λές εμένα ότι δεν ξέρω τι είναι αυτοί! Είναι οικογένεια που ήρθε να δει το θέατρο! Αυτό μου είπαν απέξω! Φυσικά είναι οικογένεια, λέει ο σκηνοθέτης. Αυτό είναι το εύρημα του έργου: μία σύγχρονη οικογένεια που πηγαίνει εκδρομή και κατά λάθος βάζει φωτιά στο δάσος. Έτσι ξεκινάει η παράσταση! Και μετά βγαίνουν οι σάτυροι και λοιπά. Κάτσε να δεις πρόβα.

Ένα μικρό δάσος είχε στηθεί στην ορχήστρα και ο σκηνογράφος είχε ανάψει μερικές δάδες για να καυαλίσει τις κορφές των δέντρων, για να φαίνονται στην παράσταση σαν καμένα. Ο σκηνοθέτης μας είπε να πάρουμε τις δάδες και μόλις ακούσουμε μουσική, να βγούμε στην ορχήστρα και να βάλουμε φωτιά εμείς στα δέντρα! Ο σκηνογράφος συμφώνησε να κάνουμε εμείς τη δουλειά του, μόνο και μόνο για να κοροϊδέσουμε τους υπαλλήλους και να τους πείσουμε ότι παίζουμε στην παράσταση. Εγώ κι ο Νίκος βρήκαμε πανέξυπνη αυτή τη διαβολιά και χωρίς πολύ προσπάθεια πείσαμε τις μπαμπομαμάδες να παίξουν κι αυτοί στο δρώμενο «Μπουρλότο στη Γραφειοκρατία».

Οι υπάλληλοι κάθονται περίεργοι στις πρώτες θέσεις και περιμένουν να δουν την πρόβα. Τους έχουν πρήξει κι όλας με αυτή την παράσταση, επειδή, λέει, το έργο ήταν το χαμένο σατυρικό δράμα από την αισχυλική τετραλογία Προμηθέας Πυρφόρος-Προμηθέας Δεσμώτης-Προμηθέας Λυόμενος, από την οποία σωζόταν μόνο το μεσαίο έργο και τώρα, λέει, βρέθηκε και το τέταρτο έργο «Προμηθέας Πυρκαεύς». Χαρά στα λάχανα.

Ξαφνικά ακούγεται μία μουσική από διάφορα πνευστά, εντελώς ακατέργαστη, οπότε σκάνε μύτη ο μπαμπάς με τη μαμά με τις δάδες τους. Από πίσω ερχόμαστε εμείς. Πρώτα πάει ο μπαμπάς να ανάψει το «δεντράκι», σεμνά, όπως δίνει άγιο φως στην εκκλησία, Μεγάλο Σάββατο βράδυ. Τα ίδια κι η μαμά, βάζει φωτιά σε ένα άλλο δεντράκι και μας παρακινούν κι εμάς να βάλουμε φωτιά. Εμάς ξαφνικά μας έπιασαν οι ντροπές μας, χάσαμε τον ενθουσιασμό, μείναμε με τις δάδες στα χέρια και κοιτάγαμε αμίλητοι τους γονείς. Εκείνοι μας έδειχναν πόσο ωραία έβαζαν σεμνά τις φωτίτσες στα άλλα «δεντράκια» και είχαν αρχίσει να μας λένε ελάτε, κάντε το κι εσείς, δεν είναι κακό, θέατρο είναι, βάλτε φωτίτσα. Εν τω μεταξύ η μουσική να δυναμώνει όλο και πιο πολύ και να γίνεται όλο και πιο μπερδεμένη και ακατανόητη, με κραυγές, πνευστά και γρήγορα τύμπανα χτυπούσαν δαιμονισμένα.

Όσπου όλοι αυτοί οι κρότοι γίνονται τόσο δυνατοί και τόσο ρυθμικοί που ήταν σαν να μας χτυπούσαν τα εντόσθια, οπότε από τον εκνευρισμό μας το βάζουμε στα πόδια και τότε βλέπω το Νίκο να τρέχει εκτός του κύκλου της ορχήστρας, να πλησιάζει και να σκαρφαλώνει πάνω σε ένα από τα αληθινά δέντρα που ήταν εκτός σκηνής, κρατώντας στο ένα χέρι του τι δάδα. Από πίσω να ακολουθώ κι εγώ μιμούμενος με μανία το σκαρφάλωμα κρατώντας κι εγώ τον αναμμένο πυρσό. Και όσο δυνάμωνε η μουσική τόσο φούντωνε η φωτιά. Και μόλις φτάσαμε στην κορφή του δέντρου, βάλαμε φωτιά στα κλαδιά του και προσπαθούσαμε να περάσουμε στο άλλο δέντρο που ήταν δίπλα και να βάλουμε φωτιά και σε αυτό

και στο άλλο και στο άλλο και σε όλα τα δέντρα που φτάναμε!  
Όλοι οι άλλοι μας κοιτούσαν έκπληκτοι και μάλλον πρέπει να φώναζαν, αλλά εμείς δεν ακούγαμε τίποτα, γιατί τόσο μας είχε κυριεύσει όλος αυτός ο ορυμαγδός της μουσικής της παράστασης που θέλαμε πραγματικά να βάλουμε φωτιά σε ό,τι βρίσκαμε μπροστά μας. Φαντάζομαι ότι θα προσπάθησαν να σκαφαλώσουν στα δέντρα για να μας κατεβάσουν, αλλά δεν θυμάμαι να είδα τίποτα, γιατί εκείνη την ώρα με είχε καταλάβει η ιερή μανία να μυσώ τη φύση στο μυστήριο της φωτιάς. Εκείνος, πάντως, που είχε περιέλθει σε κανονική έκσταση ήταν ο Νίκος, αφού νόμιζα ότι τα πυρόξανθα μαλλιά του είχαν γίνει αληθινές φλόγες που μετέδιδαν τη φωτιά από όπου περνούσε.  
Η «πρόβα» τελείωσε με κάμποσες μάνικες που στράφηκαν ακόμα και πάνω μας, για να μην καούμε. Η παράσταση, την επόμενη μέρα, μάθαμε ότι είχε μεγάλη επιτυχία. Ο Προμηθέας Πυρκαεύς έκανε την παγκόσμια σύγχρονη πρεμιέρα του μέσα σε ένα καμένο τοπίο. Έτσι, στην σημαντικότερη, ίσως, παράσταση της Επιδάουρου, ξεκίνησα την καριέρα μου ως σκηνογράφος.